

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
КАФЕДРА НАУК ПРО ЗДОРОВ'Я

Корнаш Іванна Іванівна

**ВПЛИВ ЗМІНИ ХАРЧОВИХ УМОВ НА РОЗВИТОК
ДЕФІЦИТНИХ СТАНІВ У ВНУТРІШНЬО
ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ**

Науковий керівник
Брич Валерія Володимирівна
д. мед. н., доцент

Актуальність дослідження

- Військові конфлікти та пов'язані з ними переселення призводять до кардинальних змін у харчових умовах, зокрема для внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Вимушена міграція супроводжується втратою доступу до стабільних джерел харчування, що значно збільшує ризик розвитку дефіцитних станів, таких як анемія, гіповітаміноз та білково-енергетична недостатність.
- ВПО часто стикаються з обмеженою різноманітністю харчових продуктів, незадовільними санітарними умовами, психологічним стресом, що додатково ускладнює підтримку оптимального рівня нутрієнтів.
- Зважаючи на масштаби вимушеного переселення внаслідок війни в Україні, важливо дослідити зміни в харчуванні ВПО та їхній вплив на здоров'я. Це дозволить розробити ефективні стратегії для корекції дефіцитів та покращення якості харчування серед цієї вразливої групи населення.

Ключові рекомендації ВООЗ щодо харчування вразливих груп населення, зокрема під час криз і надзвичайних ситуацій

- Збалансоване харчування: ВООЗ підкреслює важливість споживання білків, жирів, вуглеводів та основних мікроелементів (залізо, йод, вітамін А, цинк), особливо для вагітних, дітей і людей похилого віку.
- Боротьба з дефіцитом мікронутрієнтів: Регулярне збагачення харчових продуктів вітамінами та мінералами, зокрема залізом і фолієвою кислотою, є критичним для запобігання анемії, особливо серед ВПО.
- Підтримка грудного вигодовування: ВООЗ рекомендує активно просувати грудне вигодовування як найважливіше джерело нутрієнтів для немовлят, особливо в надзвичайних ситуаціях.

- Запобігання білково-енергетичній недостатності: Забезпечення достатнього споживання білка та калорій для запобігання недостатності, особливо серед ВПО в умовах нестабільного доступу до їжі.
- Вітамін D та кальцій: Важливо забезпечити споживання кальцію та вітаміну D для запобігання остеопорозу, особливо серед вразливих груп.
- Водопостачання та санітарія: Забезпечення безпечної питної води і гігієнічних умов є ключовими для підтримки нутритивного статусу і запобігання інфекційним хворобам.

**World Health
Organization**

Фактори, що впливають на харчування внутрішньо переміщених осіб

Економічні фактори

Фізичний доступ до їжі

Психологічні фактори

Зміни в харчових потребах

Гігієнічні та санітарні умови

Культурні та соціальні фактори

Зміни у доступі до медичної допомоги

Мета дослідження

Дослідити вплив змін у харчуванні внутрішньо переміщених осіб (ВПО) внаслідок війни на розвиток дефіцитів поживних речовин, визначити основні причини цих змін та розробити рекомендації для покращення нутритивного статусу ВПО, спрямовані на запобігання дефіцитам вітамінів, мінералів та білково-енергетичної недостатності.

Завдання дослідження

1. Дослідити та узагальнити інформацію з вітчизняних та іноземних науково-методичних джерел щодо впливу війни та переселення на зміни в харчуванні внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та розвиток дефіцитних станів.
2. Розробити план та поетапну програму дослідження, підготувати методологічний інструментарій для проведення дослідження, включаючи лабораторні аналізи для оцінки нутритивного статусу.
3. Провести аналіз змін у харчових умовах та рівня доступу до харчових продуктів серед ВПО різних регіонів, оцінити поширеність дефіцитів поживних речовин серед цієї групи.
4. Дослідити та провести аналіз факторів, які позитивно або негативно впливають на харчування ВПО, зокрема економічні, соціальні, культурні та екологічні чинники.
5. Узагальнити результати дослідження та розробити рекомендації, спрямовані на поліпшення харчового статусу ВПО, зокрема через корекцію дефіцитів поживних речовин і покращення доступу до якісної їжі.

Об'єкт дослідження

Харчування внутрішньо переміщених осіб в умовах війни.

Предмет дослідження

Вплив змін харчових умов на розвиток дефіцитних станів у ВПО та фактори, що спричиняють порушення нутритивного статусу.

Методи дослідження:

- 1. Системний підхід та аналіз** – застосовуються для комплексної оцінки впливу змін харчових умов на нутритивний статус ВПО, враховуючи різні аспекти проблеми.
- 2. Бібліосемантичний метод** – використовується для вивчення та узагальнення інформації з джерел про харчування та дефіцити у ВПО.
- 3. Соціологічний метод** – включає опитування ВПО та фокус-групи з гуманітарними організаціями для збору даних про харчові звички та потреби.
- 4. Медико-біологічний метод** – передбачає проведення лабораторних аналізів для оцінки нутритивного статусу ВПО.
- 5. Статистичний метод** – використовується для математичної обробки даних та виявлення зв'язків між харчуванням і здоров'ям ВПО.
- 6. Графічний метод** – застосовується для наочного представлення результатів у вигляді графіків та діаграм.
- 7. Метод експертних оцінок** – використовується для оцінки рекомендацій щодо харчування ВПО на основі думок фахівців.

Наукова новизна

Дослідження комплексно оцінює вплив змін харчових умов на розвиток дефіцитних станів у внутрішньо переміщених осіб в умовах війни, з урахуванням соціально-економічних, культурних та психологічних факторів, що дозволяє розробити ефективні рекомендації для покращення нутритивного статусу цієї вразливої групи населення.

Теоретичне значення

Дослідження розширює існуючі знання про харчування внутрішньо переміщених осіб, встановлюючи зв'язок між змінами харчових умов та розвитком дефіцитних станів, що сприяє розвитку теорії харчової безпеки в контексті гуманітарних криз.

Практичне значення

Отримані результати можуть бути використані для розробки програм підтримки та харчування ВПО, а також для покращення стратегій гуманітарної допомоги, спрямованих на забезпечення безпеки та доступності харчування для цієї вразливої групи населення.

Програма дослідження

Для досягнення поставленої мети дослідження та виконання завдань поставлених перед дослідженням, програма попередньо складатиметься з **5 етапів**

I етап

Вивчення та узагальнення інформації з вітчизняних та іноземних науково-методичних джерел щодо впливу змін харчових умов на розвиток дефіцитних станів серед внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

II етап

Вибір найбільш актуальних та інформативних методів дослідження, зокрема лабораторних, соціологічних та статистичних, для оцінки нутритивного статусу ВПО та визначення факторів, що впливають на зміни в харчуванні.

Програма дослідження

III етап

Полевий етап дослідження, включатиме проведення опитувань серед ВПО, лабораторні аналізи для оцінки їх нутритивного статусу та дослідження факторів, які впливають на розвиток дефіцитних станів.

IV етап

Аналіз та обґрунтування отриманих результатів, їх подання у графічному вигляді для наочної презентації та написання наукової роботи.

V етап

Розробка практичних рекомендацій на основі результатів дослідження щодо покращення харчового статусу ВПО та запобігання дефіцитним станам.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!